

USTAWA

z dnia 25 lipca 1985 r.

o jednostkach badawczo-rozwojowych.

W celu pogłębienia integracji nauki z praktyką, przyspieszenia postępu w nauce i technice oraz zwiększenia ich wpływu na rozwój społeczno-gospodarczy kraju stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Jednostkami badawczo-rozwojowymi, w rozumieniu ustawy, są państwowe jednostki organizacyjne wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, tworzone w celu prowadzenia badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych, których wyniki powinny znaleźć zastosowanie w określonych dziedzinach gospodarki narodowej i życia społecznego.

2. Jednostkami badawczo-rozwojowymi są:

- 1) instytuty naukowo-badawcze,
- 2) ośrodki badawczo-rozwojowe, centralne laboratoria i inne jednostki organizacyjne, których podstawowym zadaniem jest prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1.

3. Jednostki badawczo-rozwojowe posiadają osobowość prawną.

4. Przepisów ustawy nie stosuje się do instytutów naukowych szkół wyższych i placówek Polskiej Akademii Nauk.

Art. 2. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe tworzą warunki sprzyjające twórczej pracy, wzrostowi kwalifikacji pracowników, kształtowaniu socjalistycznych stosunków pracy i zasad współżycia społecznego.

2. Do zadań jednostek badawczo-rozwojowych w szczególności należy:

- 1) prowadzenie badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych oraz przystosowywanie ich wyników do wdrażania w praktyce,

2) upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych,

3) podejmowanie działalności w zakresie doskonalenia metod prowadzenia badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych,

4) prowadzenie działalności uzupełniającej, a w szczególności w zakresie szkolenia, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, wynalazczości oraz ochrony własności przemysłowej i intelektualnej,

5) opracowywanie analiz i ocen dotyczących stanu i rozwoju poszczególnych dziedzin nauki i techniki, a także propozycji w zakresie wykorzystywania w kraju osiągnięć światowej nauki i techniki.

3. Jednostki badawczo-rozwojowe mogą prowadzić produkcję aparatury i urządzeń, a także podejmować inną działalność gospodarczą bądź usługową na potrzeby kraju i eksportu w zakresie objętym przedmiotem ich działania.

4. Jednostki badawczo-rozwojowe posiadające uprawnienia do nadawania stopni naukowych oraz odpowiednie warunki materialno-techniczne mogą prowadzić studia podyplomowe.

Art. 3. Jednostka badawczo-rozwojowa może być utworzona, jeżeli:

1) zaistnieje potrzeba prowadzenia w danej dziedzinie działalności, o której mowa w art. 2 ust. 2,

2) zostanie zapewniona niezbędna, odpowiadająca przedmiotowi i zakresowi jej działania:

- a) liczba pracowników o odpowiednich kwalifikacjach,
- b) aparatura badawcza, laboratoryjna, potencjał informacyjny oraz sprzęt techniczny i inne niezbędne warunki materialno-techniczne.

Art. 4. 1. Przedmiot i zakres działania jednostki badawczo-rozwojowej, jej nazwę i siedzibę oraz organ sprawujący nad nią nadzór określa akt o jej utworzeniu.

2. Organ tworzący jednostkę badawczo-rozwojową wyposaża ją w środki niezbędne do prowadzenia działalności określonej w akcie o utworzeniu jednostki.

3. Szczegółowy przedmiot i zakres działania jednostki badawczo-rozwojowej określa statut nadany przez organ sprawujący nad nią nadzór.

4. Strukturę organizacyjną jednostki badawczo-rozwojowej odpowiadającą jej przedmiotowi i zakresowi działania określa regulamin organizacyjny ustalony przez dyrektora.

Art. 5. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa może, w drodze umowy, przystępować do zrzeczeń przedsiębiorstw państwowych oraz zrzęcać się z innymi jednostkami badawczo-rozwojowymi.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa może przystępować do spółek oraz w drodze umowy z innymi jednostkami organizacyjnymi krajowymi i zagranicznymi podejmować wspólne przedsięwzięcia, tworzyć zakłady doświadczalne bądź inne wspólne komórki organizacyjne.

3. Warunki tworzenia oraz zasady funkcjonowania jednostek organizacyjnych wspólnych z podmiotem zagranicznym określają odrębne przepisy

Rozdział 2

Tworzenie, łączenie, podział, przekształcanie i likwidacja jednostek badawczo-rozwojowych.

Art. 6. 1. Utworzenie jednostki badawczo-rozwojowej, mającej międzyresortowy lub wielogaleziowy zakres działania, następuje w drodze uchwały Rady Ministrów.

2. Utworzenie jednostki badawczo-rozwojowej innej niż określona w ust. 1 następuje w uzgodnieniu z Ministrem — kierownikiem Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń oraz Ministrem Finansów, w drodze zarządzenia właściwego ministra, kierownika urzędu centralnego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz wojewody działającego w wykonaniu uchwały wojewódzkiej rady narodowej.

3. Utworzenie jednostki badawczo-rozwojowej zrzeczenia przedsiębiorstw państwowych następuje na podstawie uchwały rady zrzeczenia oraz za zgodą Ministra — Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń i Ministra Finansów.

4. Utworzenie wspólnej jednostki badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw państwowych następuje w drodze umowy zawartej między zainteresowanymi przedsiębiorstwami państwowymi i za zgodą Ministra — Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń. Wspólne jednostki badawczo-rozwojowe tworzy się i rejestruje jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie przepisów Kodeksu handlowego.

Art. 7. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe mogą być łączone, dzielone, przekształcane i likwidowane w trybie przewidzianym do ich tworzenia.

2. Połączenie, podział, przekształcenie lub likwidacja jednostki badawczo-rozwojowej może nastąpić, jeżeli jednostka nie wykonuje zadań, dla których została powołana, bądź te zadania wykonuje nieefektywnie albo gdy przemawiają za tym trwale i wymierne korzyści ekonomiczne.

3. Połączenie, podział, przekształcenie lub likwidację jednostki badawczo-rozwojowej zarządza organ, który

utworzył tę jednostkę, na wniosek organu sprawującego nadzór, Ministra — Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń lub dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe warunki i tryb łączenia, podziału, przekształcania i likwidacji jednostek badawczo-rozwojowych.

Art. 8. 1. W celu kompleksowego rozwiązywania problemów naukowych i technicznych, przyspieszenia wdrażania wyników prac badawczo-rozwojowych do praktyki gospodarczej oraz prowadzenia nowoczesnej produkcji wyrobów (usług) o istotnym znaczeniu dla gospodarki narodowej mogą być tworzone jednostki o charakterze wielofunkcyjnym, zwane dalej „centrami naukowo-produkcyjnymi”.

2. Utworzenie centrum naukowo-produkcyjnego następuje także w drodze łączenia jednostek badawczo-rozwojowych z innymi państwowymi jednostkami gospodarczymi, w szczególności produkcyjnymi, projektowymi i doświadczalnymi.

3. Centrum naukowo-produkcyjne jest szczególnego typu wielozakładowym przedsiębiorstwem państwowym o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej i działa zgodnie z przepisami dotyczącymi przedsiębiorstw państwowych, z zastrzeżeniem przepisów ust. 5 i 6.

4. Jednostki badawczo-rozwojowe wchodzące w skład centrum naukowo-produkcyjnego mogą prowadzić działalność jako jednostki samodzielnie sporządzające bilans, według zasad obowiązujących jednostki badawczo-rozwojowe.

5. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa:

- 1) szczegółowe zasady i tryb tworzenia centrów naukowo-produkcyjnych oraz organy uprawnione do ich tworzenia,
- 2) zakres stosowania do centrów naukowo-produkcyjnych przepisów niniejszej ustawy, z uwzględnieniem ich szczególnego charakteru.

6. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może dostosować do szczególnego charakteru centrów naukowo-produkcyjnych przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego.

7. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy centra naukowo-produkcyjne stają się centrami naukowo-produkcyjnymi w rozumieniu niniejszej ustawy, jeżeli w terminie dwunastu miesięcy od dnia jej wejścia w życie dostosują swoją organizację do wymagań wynikających z tej ustawy; w razie niedotrzymania tego warunku, dotychczasowe centrum naukowo-produkcyjne ulega likwidacji.

8. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady i tryb dostosowania organizacji jednostek, o których mowa w ust. 7, do wymagań wynikających z niniejszej ustawy oraz zasady i tryb likwidacji jednostek, o których mowa w ust. 7 w zdaniu ostatnim.

Art. 9. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa podlega wpisowi do rejestru jednostek badawczo-rozwojowych, zwanego dalej „rejestr”.

2. Organem rejestracyjnym jest sąd. Właściwość sądu, w trybie określonym w przepisach prawa o ustroju sądów powszechnych, ustala Minister Sprawiedliwości.

3. Do wniosku o wpis jednostki badawczo-rozwojowej do rejestru dołącza się: odpis aktu o utworzeniu tej

jednostki, jej statut oraz inne dokumenty, których złożenia wymagają przepisy wydane na podstawie niniejszej ustawy.

4. Organ rejestracyjny bada zgodność z prawem treści dokumentów stanowiących podstawę dokonania wpisu do rejestru.

5. Rejestr jest dostępny dla osób mających w tym interes prawny, z wyłączeniem danych objętych tajemnicą państwową lub służbową.

6. Jednostka badawczo-rozwojowa uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru.

7. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zasady i sposób prowadzenia rejestru jednostek badawczo-rozwojowych, dane podlegające wpisowi do tego rejestru, wymagania dla wniosku o wpis do rejestru, tryb postępowania przy dokonywaniu wpisów, zmian i skreśleń w rejestrze, zasady udostępniania rejestru oraz warunki wydawania odpisów i wyciągów z tego rejestru.

Rozdział 3

Zasady gospodarki jednostek badawczo-rozwojowych.

Art. 10. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia ogólnonarodowego oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania.

2. Organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową może pozbawić tę jednostkę składników przydzielonego lub nabytego mienia wyłącznie w przypadku połączenia lub podziału albo przekształcenia przeprowadzanego na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

3. W przypadku likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej, o przeznaczeniu majątku decyduje organ sprawujący nadzór.

4. Jednostka badawczo-rozwojowa może zbywać środki trwałe. Przy zbywaniu środków trwałych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych.

5. Podstawą gospodarki jednostki badawczo-rozwojowej jest plan rzeczowo-finansowy ustalany przez dyrektora.

6. Jednostka badawczo-rozwojowa może korzystać z kredytów na warunkach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 11. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa występuje w obrocie we własnym imieniu i na własny rachunek.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa pokrywa koszty bieżącej działalności z uzyskiwanych przychodów.

3. Jednostka badawczo-rozwojowa odpowiada za swoje zobowiązania.

4. Jednostka badawczo-rozwojowa nie odpowiada za zobowiązania Skarbu Państwa ani innych osób prawnych. Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania jednostki badawczo-rozwojowej.

5. Jednostka badawczo-rozwojowa może osiągać przychody z tytułu wdrażania i upowszechniania wyników swojej działalności oraz uczestniczyć w efektach ekonomicznych powstałych z tego tytułu na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 12. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa tworzy i dysponuje funduszami przeznaczonymi na:

- 1) odtworzenie i rozwój własnej bazy materialnej,
- 2) badania (prace) własne,
- 3) zachęty materialne,
- 4) cele socjalne i mieszkaniowe,
- 5) pokrycie ewentualnych strat.

2. Nie wykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy jednostek badawczo-rozwojowych przechodzą na rok następny.

Art. 13. Jednostka badawczo-rozwojowa, w ramach posiadanych możliwości finansowych oraz na podstawie obowiązujących przepisów o wynagradzaniu, ustala samodzielnie wielkość środków na wynagrodzenia.

Art. 14. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa może prowadzić działalność w zakresie handlu zagranicznego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa dysponuje wpływami dewizowymi uzyskanymi w wyniku prowadzonej współpracy z zagranicą.

Art. 15. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady gospodarki finansowej jednostek badawczo-rozwojowych.

Art. 16. 1. W przypadkach uzasadnionych przedmiotem i charakterem działalności oraz tematyką prac badawczych jednostki badawczo-rozwojowe mogą prowadzić gospodarkę finansową na zasadach przewidzianych w prawie budżetowym.

2. Jednostki badawczo-rozwojowe, o których mowa w ust. 1, określa, na wniosek organu sprawującego nadzór, Minister — Kierownik Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. Do jednostek badawczo-rozwojowych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 5 ust. 1 oraz art. 10—15.

Rozdział 4

Organy jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 17. Organami jednostki badawczo-rozwojowej są:

- 1) dyrektor,
- 2) rada naukowa,
- 3) zebranie ogólne pracowników,
- 4) rada załogi.

Art. 18. 1. Dyrektor kieruje jednostką badawczo-rozwojową, a w szczególności:

- 1) ustala plany działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) realizuje politykę kadrową, współdziałając w tym zakresie z organizacją partyjną i stronnictwami politycznymi działającymi w jednostce badawczo-rozwojowej,
- 3) zarządza mieniem i odpowiada za wyniki działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) reprezentuje jednostkę badawczo-rozwojową,
- 5) podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących jednostki badawczo-rozwojowej, z wyjątkiem należących do zakresu działania innych organów tej jednostki.

2. Dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej powołuje organ sprawujący nadzór nad tą jednostką, po za-

sięgnięciu opinii rady naukowej i rady załogi. Dyrektor jest powoływany na okres 5 lat lub na czas nie określony. W razie powołania na funkcję dyrektora osoby nie będącej pracownikiem jednostki badawczo-rozwojowej, powołanie na tę funkcję powoduje równocześnie nawiązanie stosunku pracy w jednostce badawczo-rozwojowej.

3. Funkcję dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej może pełnić osoba:

- 1) posiadająca tytuł naukowy lub stopień naukowy albo wyróżniająca się zasobem wiedzy i twórczym dorobkiem w dziedzinie objętej zakresem działania jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) posiadająca predyspozycje do organizowania pracy naukowej,
- 3) reprezentująca wysoki poziom etyczny oraz w pełni akceptująca konstytucyjne zasady ustrojowe Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

4. Wyłonienie kandydata na funkcję dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej może nastąpić w drodze konkursu zarządzanego przez organ sprawujący nadzór.

5. Postępowanie konkursowe na funkcję dyrektora przeprowadza komisja konkursowa powołana przez organ sprawujący nadzór.

6. Komisja konkursowa składa się z przedstawicieli: organu sprawującego nadzór, rady naukowej, rady załogi oraz związku zawodowego, partii i stronnictw politycznych działających w jednostce badawczo-rozwojowej. Statut jednostki badawczo-rozwojowej może przewidywać udział przedstawicieli stowarzyszeń naukowych i społeczno-zawodowych oraz innych jednostek organizacyjnych w składzie komisji konkursowej, a zwłaszcza przedstawicieli instytucji naukowych oraz banku finansującego działalność jednostki badawczo-rozwojowej.

7. Minister — Kierownik Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń określa szczegółowe zasady postępowania konkursowego.

Art. 19. Dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej odwołuje organ sprawujący nadzór nad tą jednostką po zasięgnięciu opinii rady naukowej i rady załogi.

Art. 20. 1. Zastępców dyrektora i głównego księgowego oraz kierowników komórek organizacyjnych jednostki badawczo-rozwojowej powołuje i odwołuje dyrektor po zasięgnięciu opinii rady naukowej i rady załogi.

2. Zastępcy dyrektora oraz kierownicy komórek organizacyjnych są powoływani na okresy pięcioletnie lub na czas nie określony.

3. Zastępcą dyrektora do spraw naukowych może być osoba posiadająca tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

4. Do zastępców dyrektora stosuje się odpowiednio przepis art. 18 ust. 3 pkt 3.

5. Statut jednostki badawczo-rozwojowej może przewidywać:

- 1) stanowisko sekretarza naukowego jednostki badawczo-rozwojowej, do którego przepisy ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio,
- 2) powołanie kolegium lub innych organów opiniodawczo-doradczych dyrektora; członków tych organów powołuje i odwołuje dyrektor.

6. Dyrektor jednostki badawczo-rozwojowej może ustanawiać pełnomocników do realizacji określonych zadań i ustalać zakres i czas ich umocowania.

Art. 21. 1. Dyrektor wstrzymuje wykonanie uchwały rady załogi, jeżeli jest ona niezgodna z prawem. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor w terminie 3 dni zawiadamia radę załogi. Decyzja dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej o wstrzymaniu wykonania uchwały rady załogi powinna być wydana na piśmie oraz zawierać uzasadnienie prawne i faktyczne.

2. W razie zaistnienia sporu pomiędzy dyrektorem a radą załogi w przypadku, o którym mowa w ust. 1, spór rozstrzyga organ sprawujący nadzór w terminie nie przekraczającym 14 dni od dnia przekazania wniosku o rozpatrzenie sprawy.

Art. 22. 1. Rada naukowa jest organem inicjującym, opiniodawczym i doradczym jednostki badawczo-rozwojowej w zakresie działalności naukowej i prowadzenia prac badawczo-rozwojowych oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej.

2. W szczególności do zadań rady naukowej należy:

- 1) kształtowanie — w ramach zadań statutowych jednostki badawczo-rozwojowej — perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej,
- 2) opiniowanie projektów planów działalności jednostki badawczo-rozwojowej oraz ważniejszych prac naukowych, rozwojowych i wdrożeniowych oraz ocenianie wyników tych prac,
- 3) rozpatrywanie sprawozdań z działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej oraz patentowej i licencyjnej,
- 4) opiniowanie projektu statutu jednostki badawczo-rozwojowej oraz projektów jego zmian,
- 5) opiniowanie wniosków o przyznanie stypendiów naukowych,
- 6) opiniowanie kwalifikacji osób na stanowiska pracowników naukowych i badawczo-technicznych, a także — na wniosek dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej — dokonywanie okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego tych pracowników,
- 7) występowanie z wnioskami o nadanie tytułów naukowych oraz w zakresie posiadanych uprawnień przeprowadzanie przewodów doktorskich i habilitacyjnych,
- 8) opiniowanie kandydatów na funkcje dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej i jego zastępców oraz występowanie z wnioskami o odwołanie osób pełniących te funkcje.

3. Szczegółowe warunki, jakim powinny odpowiadać rady naukowe jednostek badawczo-rozwojowych uprawnionych do nadawania stopni naukowych, określają odrębne przepisy.

Art. 23. 1. W skład rady naukowej mogą być powoływane:

- 1) spośród pracowników jednostki badawczo-rozwojowej — osoby posiadające tytuł naukowy lub stopień naukowy oraz osoby zatrudnione na stanowisku profesora lub docenta,
- 2) spoza pracowników jednostki badawczo-rozwojowej — osoby posiadające tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a także inne osoby wyróżniające się zasobem wiedzy i praktycznym dorobkiem z dziedziny objętej zakresem działania jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Członków rady naukowej, w liczbie określonej w statucie jednostki badawczo-rozwojowej, powołuje organ sprawujący nadzór na wniosek dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej na okres 5 lat. W szczególnie uzasadnionych przypadkach członek rady naukowej może być odwołany przed upływem okresu, na który został powołany.

3. Zasady i tryb działania rady naukowej określa regulamin przyjęty większością 2/3 głosów członków rady naukowej. Liczba członków rady naukowej nie posiadających stopnia lub tytułu naukowego nie może przekroczyć 25% ogólnej liczby członków rady.

Art. 24. 1. Rada naukowa wybiera w głosowaniu tajnym przewodniczącego i jego zastępców.

2. Przewodniczącym rady naukowej może być osoba posiadająca tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do zastępców przewodniczącego rady.

4. Funkcja przewodniczącego rady naukowej nie może być łączona z funkcją dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej lub jego zastępcy.

Art. 25. 1. W posiedzeniu rady naukowej biorą udział:

- 1) dyrektor jednostki badawczo-rozwojowej oraz jego zastępcy,
- 2) przedstawiciele:
 - a) rady załogi,
 - b) partii i stronnictw politycznych,
 - c) związku zawodowego,
 - d) stowarzyszeń naukowych i społeczno-zawodowych.

2. Liczbę przedstawicieli, o których mowa w ust. 1 pkt 2, określa regulamin rady naukowej.

3. Na posiedzenia rady naukowej mogą być zapraszani specjaliści oraz przedstawiciele jednostek organizacyjnych współdziałających z jednostką badawczo-rozwojową.

Art. 26. 1. Do kompetencji zebrania ogólnego pracowników należy:

- 1) wybieranie na okres 3 lat rady załogi,
- 2) uchwalanie statutu rady załogi,
- 3) dokopywanie rocznej oceny działalności rady załogi.

2. Uchwały zebrania ogólnego pracowników zapadają zwykłą większością głosów, a do ich ważności jest wymagana obecność co najmniej połowy liczby pracowników jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Zebranie ogólne pracowników zwołuje rada załogi co najmniej raz w roku; obowiązana jest ponadto zwołać takie zebranie na wniosek dyrektora lub rady naukowej, a także jednej piątej liczby pracowników.

Art. 27. 1. Czynne prawo wyborcze do rady załogi przysługuje każdemu pracownikowi jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Biernie prawo wyborcze do rady załogi przysługuje pracownikowi jednostki badawczo-rozwojowej, który pracuje w tej jednostce co najmniej 3 lata. Wymagania te nie dotyczą pracowników w jednostkach nowo tworzących.

3. Szczegółowe zasady i tryb wyboru członków rady załogi oraz zasady utraty mandatu bądź odwołania członka rady określa statut rady załogi.

Art. 28. 1. Do kompetencji rady załogi należy:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawach zasad wykorzystania funduszy na cele socjalne i mieszkaniowe,
- 2) opiniowanie projektu statutu jednostki badawczo-rozwojowej oraz projektów jego zmian,
- 3) opiniowanie wniosków w sprawie łączenia, podziału, przekształcenia i likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) wyrażanie opinii w sprawach:
 - a) planów rocznych jednostki badawczo-rozwojowej,
 - b) sprawozdań rocznych dyrektora z działalności jednostki badawczo-rozwojowej oraz jej bilansów,
 - c) kandydatów na funkcje dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej i jego zastępców,
 - d) innych, dotyczących działalności jednostki badawczo-rozwojowej, z wyłączeniem spraw należących do kompetencji rady naukowej.
- 5) opiniowanie wniosków dyrektora dotyczących:
 - a) przystąpienia jednostki badawczo-rozwojowej do zrzeszenia,
 - b) przystąpienia jednostki badawczo-rozwojowej do spółki,
 - c) wspólnych przedsięwzięć i tworzenia wspólnych jednostek.

2. Uchwały, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mają dla dyrektora charakter wiążący.

3. Dyrektor jednostki badawczo-rozwojowej udostępnia radzie załogi niezbędne informacje dotyczące działalności jednostki badawczo-rozwojowej wraz z odpowiednią dokumentacją oraz stwarza warunki materialne i organizacyjne do jej działalności.

4. Rada załogi współpracuje ze związkami zawodowymi, organizacjami politycznymi i młodzieżowymi oraz innymi organizacjami społeczno-zawodowymi, działającymi w jednostce badawczo-rozwojowej.

Art. 29. 1. Rozwiązanie stosunku pracy z członkiem rady załogi w czasie trwania kadencji oraz w ciągu roku po jej upływie wymaga zgody tej rady, z wyjątkiem:

- 1) rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia,
- 2) zwolnienia z pracy na podstawie orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

2. Członkowi rady załogi nie można bez zgody rady załogi zmienić warunków pracy i płacy na jego niekorzyść w czasie określonym w ust. 1.

3. Działalność w radzie załogi ma charakter społeczny.

4. Członek rady załogi zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas niewykonania pracy z powodu pełnienia swoich zadań w godzinach pracy.

Rozdział 5

Nadzór nad działalnością jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 30. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa podlega nadzorowi sprawowanemu przez organ określony w akcie o jej utworzeniu.

2. Organ sprawujący nadzór dokonuje kontroli i oceny działalności jednostki badawczo-rozwojowej oraz pracy dyrektora.

3. Organ sprawujący nadzór w razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej jest

sprzeczna z prawem, wstrzymuje jej wykonanie oraz zobowiązuje dyrektora do jej zmiany lub cofnięcia.

4. Decyzja organu sprawującego nadzór, o której mowa w ust. 3, może być zaskarżona do sądu administracyjnego na zasadach i w trybie przewidzianym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Art. 31. 1. Organ sprawujący nadzór może nałożyć na jednostkę badawczo-rozwojową obowiązek wprowadzenia do jej planu zadania lub wyznaczyć jej zadanie poza planem, jeżeli jest to niezbędne ze względu na potrzeby obrony kraju, w przypadku kłębki żywiolowej bądź w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych lub jeżeli to zadanie jest objęte narodowym planem społeczno-gospodarczym albo centralnym planem rocznym.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór zapewnia jednostce badawczo-rozwojowej środki do wykonania zadania, chyba że wykonanie zadania następuje odpłatnie na podstawie umowy.

3. W razie doznania szkody przez jednostkę badawczo-rozwojową z powodu wykonania zadania nałożonego przez organ sprawujący nadzór, organ ten jest obowiązany do jej naprawienia.

Rozdział 6

Pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 32. Jednostka badawczo-rozwojowa może zatrudniać:

- 1) pracowników naukowych,
- 2) pracowników badawczo-technicznych,
- 3) pracowników inżynieryjno-technicznych,
- 4) pracowników administracyjno-ekonomicznych,
- 5) pracowników bibliotecznych i pracowników dokumentacji naukowej,
- 6) pracowników służby zdrowia,
- 7) pracowników na stanowiskach robotniczych,
- 8) pracowników obsługi i innych.

Art. 33. 1. Pracowników naukowych i badawczo-technicznych mogą zatrudniać jednostki organizacyjne, nie będące jednostkami badawczo-rozwojowymi, prowadzące lub koordynujące prace naukowe.

2. Jednostki, o których mowa w ust. 1, ustala Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z Ministrem — Kierownikiem Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń.

3. Do pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w jednostkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 34—49, 55—61, 69, 70 i art. 72—75.

4. W jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, może być powołana rada naukowa.

Rozdział 7

Pracownicy naukowí.

Art. 34. 1. Pracownikiem naukowym może być osoba o wymaganych ustawą kwalifikacjach naukowych i wysokim poziomie etycznym oraz w pełni akceptująca konstytucyjne zasady ustrojowe Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Podstawowym obowiązkiem pracownika naukowego jest realizacja celów i zadań jednostki badawczo-roz-

wojowej, a w szczególności prowadzenie działalności naukowej i rozwojowej, zapewniającej stały rozwój nauki i techniki.

Art. 35. 1. Pracownikiem naukowym jest osoba zatrudniona na stanowisku:

- 1) profesora,
- 2) docenta,
- 3) adiunkta,
- 4) starszego asystenta,
- 5) asystenta,
- 6) asystenta-stażysty.

2. Statut jednostki badawczo-rozwojowej może przewidywać również tworzenie stanowisk profesorów kontraktowych i docentów kontraktowych.

3. Osoby zajmujące stanowisko profesora kontraktowego i docenta kontraktowego nie mogą pełnić funkcji zastępcy dyrektora do spraw naukowych oraz sekretarza naukowego jednostki badawczo-rozwojowej.

4. Na stanowisku docenta można zatrudnić osobę posiadającą stopień naukowy doktora habilitowanego lub osobę posiadającą stopień naukowy doktora i odpowiedni dorobek technologiczny, konstrukcyjny bądź wynalazczy, potwierdzony przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną do Spraw Kadr Naukowych.

5. Minister — Kierownik Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń w uzgodnieniu z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz po zasięgnięciu opinii Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej do Spraw Kadr Naukowych określa dyscypliny, w których na stanowisku docenta można zatrudnić osobę posiadającą stopień naukowy doktora w odpowiedniej dziedzinie nauki i wybitny dorobek praktyczny.

6. Na stanowisku profesora kontraktowego lub docenta kontraktowego, za zgodą rady naukowej, można zatrudnić osobę bez stopnia lub tytułu naukowego, posiadającą udokumentowany wybitny i twórczy dorobek praktyczny lub naukowy.

7. Tryb postępowania kwalifikacyjnego poprzedzającego zatrudnienie w przypadkach, o których mowa w ust. 6, określa Minister — Kierownik Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń w uzgodnieniu z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz po zasięgnięciu opinii Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej do Spraw Kadr Naukowych.

Art. 36. 1. Pracownikami naukowymi są bibliotekarze dyplomowani oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej.

2. Dyplomowani bibliotekarze i dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej są zatrudniani odpowiednio na stanowiskach:

- 1) starszego kustosa dyplomowanego lub starszego dokumentalisty dyplomowanego,
- 2) kustosa dyplomowanego lub dokumentalisty dyplomowanego,
- 3) adiunkta bibliotecznego lub adiunkta dokumentacji naukowej,
- 4) asystenta bibliotecznego lub asystenta dokumentacji naukowej.

Art. 37. 1. Stosunek pracy z pracownikiem naukowym nawiązuje się na podstawie mianowania albo przez zawarcie umowy o pracę.

2. Pracownika naukowego, zatrudnionego na stanowisku profesora i docenta, mianuje się na czas nie-

określony; mianowania dokonuje organ sprawujący nadzór, na wniosek dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Stosunek pracy z innymi pracownikami naukowymi niż określani w ust. 2 nawiązuje się przez zawarcie umowy o pracę.

4. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikiem naukowym, dla którego jednostka badawczo-rozwojowa jest dodatkowym miejscem pracy, następuje na podstawie umowy o pracę.

5. Pracownicy naukowcy podlegają okresowym ocenom dorobku naukowego i technicznego, dokonywanym przez radę naukową, zgodnie z zasadami i trybem określonym przez Ministra — Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń.

6. Odwołanie pracownika naukowego z powierzonych mu funkcji w jednostce badawczo-rozwojowej nie powoduje rozwiązania stosunku pracy.

Art. 38. 1. Do obowiązków pracownika naukowego należy realizacja zadań statutowych jednostki badawczo-rozwojowej, w szczególności poprzez:

- 1) twórczą działalność naukową polegającą na rozwiązywaniu problemów naukowych na użytek praktyki społecznej i gospodarczej,
- 2) wprowadzanie do praktyki wyników badań naukowych,
- 3) podnoszenie swoich kwalifikacji,
- 4) upowszechnianie osiągnięć nauki, w tym poprzez publikacje oraz aktywny udział w życiu naukowym,
- 5) kształcenie kadry naukowej,
- 6) udział w pracach organizacyjnych jednostki badawczo-rozwojowej związanej z pracami naukowymi oraz działalnością dydaktyczną lub artystyczną, a w jednostce badawczo-rozwojowej nadzorowanej przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej — także udział w działalności leczniczej, profilaktycznej i diagnostycznej oraz innej działalności usługowej na rzecz społecznego systemu ochrony zdrowia.

2. Przepisu ust. 1 pkt 5 nie stosuje się do pracowników zatrudnionych na stanowisku starszego asystenta, asystenta i asystenta-stażysty.

3. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określa charakter oraz zakres działalności leczniczej, profilaktycznej i diagnostycznej oraz innej działalności usługowej, o której mowa w ust. 1 pkt 6, prowadzonej w jednostce badawczo-rozwojowej na potrzeby społecznego systemu ochrony zdrowia, oraz zasady wynagradzania za tę działalność.

Art. 39. Mianowany pracownik naukowy podejmujący po raz pierwszy pracę na stanowisku docenta lub profesora składa ślubowanie według następującej roty:

„W pełni świadom swoich obowiązków ślubuję uroczystie aktywnie uczestniczyć w działalności naukowo-badawczej, rozwojowej, organizacyjnej i popularyzatorskiej jednostki badawczo-rozwojowej, systematycznie podnosić własne kwalifikacje naukowe i zawodowe, a w swoim postępowaniu kierować się dobrem Państwa i zasadami konstytucyjnymi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz strzec godności pracownika naukowego.”

Art. 40. 1. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym ulega rozwiązaniu z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia na wniosek pracownika, a ponadto w przypadkach:

- 1) trwałej niezdolności do pracy naukowej, spowodowanej chorobą i stwierdzonej orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia,
- 2) uzyskania prawa do emerytury w myśl przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 2 pkt 2,
- 3) niewywiązywania się z podstawowych obowiązków służbowych, stwierdzonego w trybie określonym w przepisie art. 37 ust. 5,
- 4) likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym ulega rozwiązaniu bez wypowiedzenia:

- 1) w razie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej choroby przekracza rok; w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po stwierdzeniu przez komisję lekarską poprawy stanu zdrowia i możliwości powrotu do pracy, okres nieobecności w pracy spowodowanej chorobą może być przedłużony ponad rok, nie dłużej jednak niż do dwóch lat,
- 2) z końcem roku kalendarzowego, w którym pracownik kończy 70 rok życia,
- 3) w razie rażącego niewywiązywania się pracownika z podstawowych obowiązków pracownika naukowego, stwierdzonego w trybie określonym w przepisie art. 37 ust. 5; rozwiązanie z tego powodu stosunku pracy z pracownikiem naukowym zajmującym stanowisko profesora wymaga zgody Prezesa Rady Ministrów.

3. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym może ulec rozwiązaniu w każdym czasie za zgodą stron.

Art. 41. Stosunek pracy mianowanego pracownika naukowego wygasa z mocy prawa w razie:

- 1) ukarania w trybie dyscyplinarnym karą zwolnienia z pracy,
- 2) skazania na karę pozbawienia praw publicznych albo prawa wykonywania zawodu,
- 3) pozbawienia tytułu naukowego,
- 4) skazania na karę pozbawienia wolności — po upływie miesiąca od dnia skazania,
- 5) porzucenia pracy,
- 6) odmowy złożenia ślubowania.

Art. 42. Mianowani pracownicy naukowcy ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za rażące naruszenie swych obowiązków lub uchybienie godności pracownika nauki.

Art. 43. 1. W sprawach dyscyplinarnych mianowanych pracowników naukowych orzekają:

- 1) w pierwszej instancji — komisje dyscyplinarne powoływane przez organy sprawujące nadzór,
- 2) w drugiej instancji — wyższa komisja dyscyplinarna powoływana przez Ministra — Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń.

2. Członków komisji dyscyplinarnych, w tym przewodniczącego i zastępców przewodniczącego, powołuje się na okres 4 lat.

3. Komisje dyscyplinarne działają w zespołach terytorialnych.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady powoływania i organizacji komisji dyscyplinarnych, zasady wyznaczania składów orzekających, rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania

dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych oraz ich darowania i zatarcia.

Art. 44. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej ustawie do pracowników naukowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników naukowo-dydaktycznych w szkołach wyższych.

Rozdział 8

Pracownicy badawczo-techniczni.

Art. 45. Podstawowym obowiązkiem pracownika badawczo-technicznego jest realizacja celów i zadań jednostki badawczo-rozwojowej, a w szczególności aktywne współdziałanie w rozwiązywaniu problemów naukowo-technicznych, prowadzenie prac zmierzających do ich praktycznych zastosowań oraz uczestniczenie w ich wdrażaniu i upowszechnianiu.

Art. 46. 1. Pracownikiem badawczo-technicznym jest osoba zatrudniona na stanowisku:

- 1) głównego specjalisty badawczo-technicznego,
- 2) starszego specjalisty badawczo-technicznego,
- 3) specjalisty badawczo-technicznego.

2. Na stanowisku głównego specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę posiadającą stopień naukowy doktora lub specjalizację zawodową II stopnia albo posiadającą uprawnienia określone ustawą o rzecznikach patentowych.

3. Na stanowisku starszego specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę, która posiada:

- 1) specjalizację zawodową I stopnia — w zawodach, w których specjalizacja została wprowadzona odrębnymi przepisami, lub
- 2) dyplom ukończenia szkoły wyższej i odpowiednio udokumentowany znaczny dorobek badawczy lub projektowy, patentowy, osiągnięcia organizacyjne, ekonomiczne, artystyczne bądź równorzędne — w zawodach, w których specjalizacja nie została wprowadzona, oraz co najmniej 5-letni staż pracy w danej specjalności.

4. Na stanowisku specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia szkoły wyższej i odpowiednio udokumentowany dorobek badawczy lub projektowy, konstrukcyjny, technologiczny, patentowy, osiągnięcia organizacyjne, ekonomiczne, artystyczne bądź równorzędne oraz
- 2) 5-letni staż pracy w danej specjalności.

Art. 47. Do obowiązków pracownika badawczo-technicznego należy realizacja zadań statutowych jednostki badawczo-rozwojowej, w szczególności poprzez:

- 1) współuczestniczenie w rozwiązywaniu problemów naukowych realizowanych przez jednostkę badawczo-rozwojową,
- 2) przystosowywanie rezultatów badań do potrzeb praktyki,
- 3) prowadzenie prac w dziedzinie projektów, konstrukcji, technologii, organizacji, metod technicznych i udział we wprowadzaniu ich do praktyki,
- 4) prowadzenie prac doświadczalnych,
- 5) prowadzenie prac związanych z ochroną własności przemysłowej, praw autorskich i wynalazczości,

6) uczestniczenie w pracach organizacyjnych związanym z działalnością, o której mowa w pkt 1—4.

Art. 48. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikiem badawczo-technicznym następuje na podstawie umowy o pracę.

Art. 49. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa tryb postępowania kwalifikacyjnego poprzedzającego zatrudnienie na stanowiskach badawczo-technicznych, a także zasady przyznawania oraz wysokość dodatków kwalifikacyjnych dla tych pracowników.

Rozdział 9

Pracownicy inżyniersko-techniczni.

Art. 50. 1. Pracowników inżyniersko-technicznych zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników inżyniersko-technicznych należy w szczególności:

- 1) wykonywanie zadań związanych z obsługą prac wynikających z działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) prowadzenie prac doświadczalnych i laboratoryjnych realizowanych przez jednostkę badawczo-rozwojową,
- 3) wykonywanie zadań związanych z remontami i konserwacją aparatury naukowo-badawczej i innych urządzeń technicznych będących w posiadaniu jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 51. Kwalifikacje pracowników inżyniersko-technicznych niezbędne do zajmowania poszczególnych stanowisk pracy określają przepisy o wynagradzaniu.

Rozdział 10

Pracownicy administracyjno-ekonomiczni.

Art. 52. 1. Pracowników administracyjno-ekonomicznych zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników administracyjno-ekonomicznych w szczególności należy:

- 1) administrowanie majątkiem jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) rozwiązywanie problemów ekonomicznych jednostki badawczo-rozwojowej oraz prowadzenie spraw związanych z kształtowaniem stosunków prawnych z innymi podmiotami,
- 3) wykonywanie prac związanych z planowaniem, finansowaniem i sprawozdawczością w zakresie działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) obsługa administracyjna i socjalna pracowników jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 53. Kwalifikacje pracowników administracyjno-ekonomicznych określają przepisy o wynagradzaniu.

Rozdział 11

Pozostali pracownicy.

Art. 54. 1. Pracowników, o których mowa w przepisie art. 32 pkt 5—8, zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników, o których mowa w ust. 1, należy wykonywanie zadań ustalonych odrębnymi przepisami albo wynikających z ich specjalności zawodo-

wych lub określonych w regulaminie organizacyjnym jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Kwalifikacje pracowników, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy lub przepisy o wynagradzaniu.

Rozdział 12

Uprawnienia pracowników jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 55. 1. Zasady wynagradzania pracowników jednostki badawczo-rozwojowej, a także wymagane zgodnie z przepisami art. 51, 53 i 54 ust. 3 kwalifikacje pracowników, o których mowa w tych przepisach, określa, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów.

2. Pracownikom jednostki badawczo-rozwojowej przysługuje dodatek za wysługę lat:

- 1) dla pracowników naukowych i badawczo-technicznych — w wysokości 3% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego po 3 latach pracy, wzrastający o 1% w każdym następnym roku do 20% po 20 latach pracy.
- 2) dla pozostałych pracowników jednostki badawczo-rozwojowej — w wysokości 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego po 5 latach pracy, wzrastający o 1% w każdym następnym roku do 20% po 20 latach pracy.

3. Minister — Kierownik Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa zasady zaliczania okresów pracy uprawniających do dodatków, o których mowa w ust. 2.

4. Za wieloletnią pracę w jednostce badawczo-rozwojowej pracownikom przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy — 75% wynagrodzenia miesięcznego.
- 2) po 25 latach pracy — 100% wynagrodzenia miesięcznego.
- 3) po 30 latach pracy — 150% wynagrodzenia miesięcznego.
- 4) po 35 latach pracy — 200% wynagrodzenia miesięcznego.
- 5) po 40 latach pracy — 300% wynagrodzenia miesięcznego.

5. Przepis ust. 4 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1987 r. Do tego czasu uprawnieni pracownicy otrzymują nagrody jubileuszowe według zasad dotychczasowych.

Art. 56. 1. Czas pracy pracowników jednostki badawczo-rozwojowej, z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, pracowników obsługi, kierowców oraz pracowników zatrudnionych przy pilnowaniu, wynosi 40 godzin tygodniowo, chyba że przepisy szczególne przewidują inną normę czasu pracy.

2. Do czasu pracy pracowników jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, o których mowa w art. 38 ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy o czasie pracy pracowników zakładów społecznej służby zdrowia.

3. Rozkład czasu pracy określa regulamin pracy.

4. Jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki badawczo-rozwojowej, pracownicy mogą być zatrudniani poza godzinami pracy, a w szczególnych przypadkach — także

w nocy oraz w dni wolne od pracy, na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do kobiet w ciąży oraz osób opiekujących się dziećmi w wieku do 8 lat.

Art. 57. Pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej mogą podejmować dodatkowe zatrudnienie za zgodą dyrektora tej jednostki.

Art. 58. Pracownikom jednostki badawczo-rozwojowej pracującym w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługują z tego tytułu dodatki określone w odrębnych przepisach.

Art. 59. Do pracowników jednostki badawczo-rozwojowej w zakresie uprawnienia do korzystania z ulg w opłatach za przejazdy koleją oraz jednorazowej odprawy przy przechodzeniu na emeryturę lub rentę stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników szkół wyższych.

Art. 60. Do pracowników naukowych jednostki badawczo-rozwojowej w zakresie wynagrodzenia za czas choroby lub innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy, wymiaru urlopu wypoczynkowego, prawa do bezpłatnego lub płatnego urlopu dla celów naukowych, artystycznych lub kształcenia zawodowego, a także urlopu dla poratowania zdrowia, prawa do dodatkowej powierzchni mieszkalnej, dodatków do emerytury lub renty oraz przenoszenia pracowników naukowych mianowanych i jednorazowego zasiłku na zagospodarowanie — stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników naukowo-dydaktycznych w szkołach wyższych.

Art. 61. 1. Do pracowników badawczo-technicznych zatrudnionych na stanowisku głównego specjalisty badawczo-technicznego lub starszego specjalisty badawczo-technicznego, w zakresie wymiaru urlopu wypoczynkowego, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników naukowo-dydaktycznych w szkołach wyższych.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową, na wniosek dyrektora tej jednostki, może przyznać pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku głównego lub starszego specjalisty badawczo-technicznego uprawnienie do dodatkowej powierzchni mieszkalnej wolnej od opłat za dodatkową powierzchnię mieszkalną. Pracownik zachowuje to prawo również po przejściu na emeryturę lub rentę.

Rozdział 13

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy szczególne, przejściowe i końcowe.

Art. 62. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o statucie Narodowego Banku Polskiego (Dz. U. Nr 7, poz. 57) w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dotychczasową treść art. 18 oznacza się jako ust. 1;
- 2) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Narodowy Bank Polski może sprawować funkcje organu nadzorującego, w rozumieniu ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych, w stosunku do jednostek związanych z działalnością własną banku.”

Art. 63. 1. Instytuty naukowo-badawcze oraz inne jednostki badawczo-rozwojowe nie będące instytutami naukowo-badawczymi, w tym ośrodki badawczo-rozwojowe i centralne laboratoria, działające w dniu wejścia w życie ustawy, stają się jednostkami badawczo-rozwojo-

wymi w rozumieniu niniejszej ustawy z chwilą dokonania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 9 ust. 1. Do tego czasu działają na podstawie dotychczasowych przepisów. Wniosek o rejestrację powinien być złożony nie później niż w terminie 3 miesięcy od chwili wejścia w życie ustawy.

2. W przypadku prawomocnego orzeczenia sądu o odmowie rejestracji lub gdy w odrębnym postępowaniu zostanie stwierdzone, że instytut naukowo-badawczy bądź inna jednostka badawczo-rozwojowa nie spełnia warunków określonych w ustawie lub nie może skutecznie wykonywać zadań statutowych, organ sprawujący nadzór wdroży postępowanie zmierzające do jej likwidacji jako jednostki naukowo-badawczej.

Art. 64. 1. Zakłady doświadczalne będące państwowymi przedsiębiorstwami gospodarki rolnej przekształca się z dniem 1 lipca 1986 r. w zakłady doświadczalne jednostek badawczo-rozwojowych wskazanych przez organy założycielskie tych zakładów, zwane dalej „zakładami doświadczalnymi”.

2. Włączone do jednostek badawczo-rozwojowych zakłady doświadczalne stają się zakładami tych jednostek, samodzielnie sporządzającymi bilans.

3. Organy założycielskie, o których mowa w ust. 1, określają zasady i tryb włączenia zakładów doświadczalnych do jednostek badawczo-rozwojowych.

4. Do zakładów doświadczalnych stosuje się przepisy o gospodarce finansowej państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może dostosować te przepisy do specyfiki zakładów doświadczalnych.

5. Do pracowników zakładów doświadczalnych stosuje się przepisy układu zbiorowego pracy dla państwowych przedsiębiorstw rolnych lub o zakładowym systemie wynagradzania, z tym że organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową, w której skład wchodzi zakład doświadczalny, może na pracowników naukowych i badawczo-technicznych takiego zakładu rozciągnąć w całości bądź w części przepisy niniejszej ustawy dotyczące tych pracowników.

6. W zakładzie doświadczalnym może działać rada załogi zakładu doświadczalnego. Szczegółowe zasady i tryb działania oraz zakres kompetencji tej rady określa statut rady załogi jednostki badawczo-rozwojowej.

7. Do rady załogi zakładu doświadczalnego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady załogi jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 65. Przepisy art. 64 ust. 2 i 4—7 stosuje się także odpowiednio do tworzonych po dniu wejścia w życie ustawy zakładów doświadczalnych gospodarki rolnej, wchodzących w skład jednostek badawczo-rozwojowych.

Art. 66. 1. W jednostkach badawczo-rozwojowych, o których mowa w art. 63 ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, dyrektorzy tych jednostek przeprowadzą zebrania ogólne pracowników w celu dokonania wyboru rad załogi, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

2. Do czasu ukonstytuowania się rady załogi jej kompetencje należą do dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 67. Rady naukowe instytutów naukowo-badawczych i innych jednostek badawczo-rozwojowych, o których mowa w art. 63 ust. 1, istniejące w dniu wejścia

w życie ustawy działają do końca kadencji, na którą zostały powołane, po dostosowaniu swoich składów i działalności do wymagań określonych w niniejszej ustawie.

Art. 68. Do czasu powołania dyrektora w nowo tworzonych jednostkach badawczo-rozwojowych organ sprawujący nadzór wyznacza na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy osobę pełniącą funkcję kierownika jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 69. 1. Osoby, które nie spełniają warunku, o którym mowa w przepisie art. 35 ust. 4, a posiadają stopień naukowy doktora i zajmują w dniu wejścia w życie ustawy stanowisko docenta, zachowują to stanowisko.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, pełniące w dniu wejścia w życie ustawy funkcję zastępcy dyrektora do spraw naukowych, a nie spełniające warunków określonych w przepisie art. 20 ust. 3, mogą pełnić tę funkcję przez okres nie dłuższy niż 5 lat.

Art. 70. 1. Osoby, które nie posiadają stopnia naukowego doktora, a zajmują w dniu wejścia w życie ustawy stanowisko docenta lub adiunkta, zachowują to stanowisko na okres nie dłuższy niż 5 lat.

2. Osoby określone w ust. 1, które w dniu wejścia w życie ustawy ukończyły: mężczyźni 50 lat i kobiety 45 lat, zachowują to stanowisko.

Art. 71. 1. Stosunek służbowy, wynikające z niego prawa i obowiązki oraz odpowiedzialność dyscyplinarną żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, Służby Bezpieczeństwa i funkcjonariuszy pożarnictwa, wykonujących obowiązki w jednostkach badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Spraw Wewnętrznych, określają odrębne przepisy.

2. Warunkiem powołania żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, Służby Bezpieczeństwa i funkcjonariuszy pożarnictwa na stanowiska przewidziane dla pracowników naukowych i badawczo-technicznych jest posiadanie kwalifikacji określonych w niniejszej ustawie i odrębnych przepisach.

Art. 72. Do spraw dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, chyba że przepisy niniejszej ustawy są korzystniejsze dla obwinionego.

Art. 73. Do stosunków pracy powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się jej przepisy.

Art. 74. Spory o roszczenia ze stosunku pracy pracowników naukowych, niezależnie od formy nawiązania stosunku pracy, podlegają rozpoznaniu w trybie przewidzianym w Kodeksie pracy.

Art. 75. Słuchacze studiów doktoranckich istniejących w dniu wejścia w życie ustawy mają prawo ukończyć te studia w dotychczasowym trybie i z zachowaniem posiadanych uprawnień.

Art. 76. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa:

- 1) zakres stosowania przepisów ustawy do jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Spraw Wewnętrznych,
- 2) zasady tworzenia, przekształcania i likwidacji oraz działalności tych jednostek.

2. Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych przysługują w stosunku do nadzorowanych jednostek badawczo-rozwojowych odpowiednio uprawnienia Ministra — Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń, o których mowa w przepisach art. 16 ust. 2, art. 18 ust. 7, art. 33 ust. 2, art. 35 ust. 5 i 7, art. 37 ust. 5 oraz art. 43 ust. 1 pkt 2; Minister Obrony Narodowej wykonuje uprawnienia, o których mowa w art. 35 ust. 5 i 7, w zakresie nauk wojskowych, po zasięgnięciu opinii Rady Wyzszego Szkolnictwa Wojskowego.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określać zakres stosowania przepisów ustawy do jednostek badawczo-rozwojowych wykonujących w całości lub w znacznej części badania naukowe na potrzeby obronności i bezpieczeństwa Państwa, nadzorowanych przez innych ministrów niż wymienieni w ust. 1, a także odmienne zasady przekształcania, likwidacji oraz działalności tych jednostek.

Art. 77. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może rozciągnąć przepisy niniejszej ustawy na jednostki badawczo-rozwojowe tworzone na podstawie porozumień międzynarodowych w zakresie nie uregulowanym tymi porozumieniami.

Art. 78. 1. Na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyzszego lub Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może rozciągnąć określone przepisy niniejszej ustawy odpowiednio na instytuty szkół wyższych oraz placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.

2. Na wniosek naczelných władz związków spółdzielczych i zawodowych, organizacji politycznych, społecznych, wyznaniowych i innych Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określać zakres stosowania przepisów niniejszej ustawy przez jednostki badawczo-rozwojowe tych organizacji i związków.

Art. 79. 1. Na wniosek dyrektora wielozakładowego przedsiębiorstwa państwowego jego organ założycielski, działając w porozumieniu z Ministrem — Kierownikiem

Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń oraz Ministren. Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, może rozciągnąć przepisy rozdziałów 6—12 na zakład badawczo-rozwojowy, działający jako organizacyjnie wyodrębniona jednostka tego przedsiębiorstwa i prowadzący działalność, o której mowa w art. 2.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może dostosować zasady gospodarki finansowej określonych wielozakładowych przedsiębiorstw państwowych, w których działają organizacyjnie wyodrębnione zakłady badawczo-rozwojowe określone w ust. 1, do specyfiki tych przedsiębiorstw, a w szczególności rozciągnąć na te zakłady badawczo-rozwojowe wszystkie lub niektóre przepisy rozdziału 3.

Art. 80. 1. W sprawach nie uregulowanych ustawą do jednostek badawczo-rozwojowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące działalności przedsiębiorstw państwowych, z wyłączeniem jednostek, o których mowa w przepisie art. 16.

2. Do jednostek badawczo-rozwojowych, stosujących zakładowe systemy wynagradzania określone ustawą o zasadach twórczenia zakładowych systemów wynagradzania, nie mają zastosowania przepisy art. 55 i 58 niniejszej ustawy.

Art. 81. Przepisy wykonawcze, wydane na podstawie ustawy wymienionej w art. 82, zachowują moc do czasu zastąpienia ich przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy, o ile nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 82. Traci moc ustawa z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1975 r. Nr 7, poz. 41).

Art. 83. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Szymanek*